

Töölönlahden puistossa on yksilöllisiä betonilaattoja

Maritta Koivisto, arkkitehti SAFA
päätoimittaja Betoni

Kesällä 2016 valmistunut Töölönlahden puisto on viralliselta statukseltaan tilapäinen puisto, mutta alue on siitä huolimatta rakennettu laadukkaasti. 9,5 hehtaarin suuruisen puistoalueen kokonaisilmettä hallitsevat laajat oleskelunurmet, liikunnallinen leikkipaikka ja rakennetun korttelialueen kainaloon sijoittuva taskupuutarhojen sarja. Puiston pohjoisosaan on perustettu laajahko niittyalue ja pieni hiekkaranta oleskelulaitureineen.

Vielä 1800-luvulla puiston paikalla oli matala merenlahti, jota kutsuttiin Kluuvinlahdeksi. Rautatien rakentamisen ja kaupungin kasvun myötä merenlahtea täytettiin ja alueelle rakennettiin ratapiha. Ratapiha palveli 1980-luvun loppupuolelle saakka. Viimeisenä alueelta lähti autopikajunien lastauslaituri, joka purettiin vuonna 2012. Nyt valmistuneen Töölönlahden puiston avajaisia vietettiin kesällä 2016.

Vuonna 1997 järjestettiin Töölönlahden kansainvälinen puistokilpailu, jonka voitti arkkitehtien *Hannu Tikan* ja *Kimmo Lintulan* ehdotus. Alueen asemakaava ja myöhemmin laaditut puiston jatkosuunnitelmat pohjautuivat voittajatyöhön. Kustannussyistä nämä puistosuunnitelmat eivät ole edenneet toteutukseen.

Uuden 9,5 hehtaarin suuruisen puiston on suunnitellut maisema-arkkitehtitoimisto *Näkymä Oy*. Töölönlahden puisto on suunniteltu ensisijaisesti kaupunkilaisten oleskelupuistoksi, mutta suunnittelussa on otettu myös tapahtumakäyttö huomioon.

Puisto vaihtelee etelä-pohjoissuunnassa urbaanin rakennetuista aukioista luonnonmukaisemmaksi kohti Töölönlahtea mentäessä. Itä-länsisuunnassa puisto jaksottuu viuhka-maisesti. Lännessä puistoa rajaa kulttuurirakennusten rivistö. Puiston itäsivulla on sarja pieniä taskupuutarhoja Alvar Aallon kadun kortteleiden kainalossa.

Tapahtumakäyttöön tarkoitettu alue on rajattu puiston Finlandiatalon puoleiselle sivulle. Sitä rajaa Toimintakaareksi kutsuttu

Näkymä Oy

1 Asemapiirros

2 Helsingin Töölönlahden puistossa on taiteilija Antti Laitisen väliaikainen teos "Armour". Puun haarniskan muotoinen teräsveistos luo paljon mielleyhtymiä luonnon ja ihmisen yhteiselon kysymyksiin ja sopii teemoiltaan hyvin kaupunkipuistoon. Yli viisi metriä korkea teos on sijoitettu puiston sisään tuloväylän kupeeseen, Töölönlahdenkadun ja Karamzininrannan risteyksessä olevalle pienelle kumpareelle.

3 Ilmakuva Töölönlahden puistosta ympäristöineen.

© HAM Helsingin taidemuseo

2

3

4

5

Aukeaman kuvat: Näkymä Oy

6

4 Paikallavalettujen isojen betonilaattojen raudoitus.

5 Laattojen betonivalu ja hierto käynnissä. Kahden aukion valubetonilaattojen betonin toimitti Rudus Oy ja Betset Group Oy.

6 Valmis betonilaatoitus rajautuu luonnonkivilaatoihin ja noppakiviin.

7 Pintamateriaalien ja istutusten suunnitelma..

7

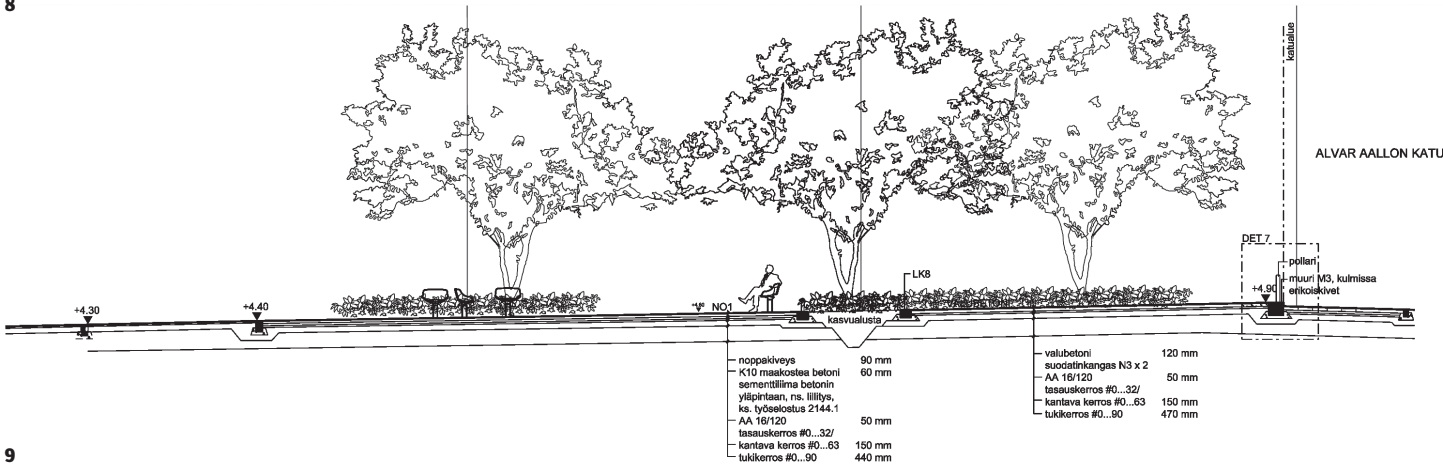
8 Valmis istutusallas ja paikallavaletut betonilaatat.

9 Leikkaus A-A

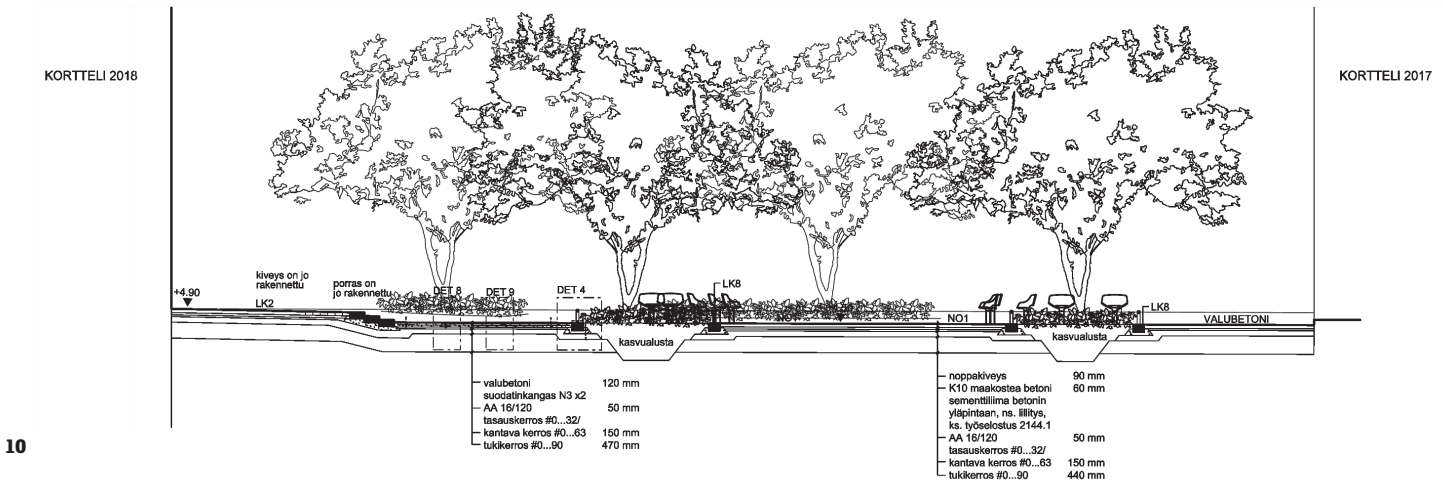
10 Leikkaus B-B

8

9

10

Aukeaman kuvat: Näkymä Oy

11

12

13

14

15

kaaren muotoinen käytävä, joka on samalla koko puiston kokoava elementti. Kaaren varrella on pitkiä, puisia oleskelupenkkejä. Toimintakaaren varrelle sijoittuvat pieni leikkipaikka, kuntoilupiste ja oleskelupaikkoja. Syksyllä tapahtumakaaren eteläpäähän sijoitettiin myös taiteilija Antti Laitisen suunnittelema taideteos, Armour.

Yleisötapahtumien aikana toimintakaari voi toimia myös tilaisuuksien tukialueena ja poistumistienä.

Puiston maasto on muotoiltu siten, että maanpinta viettää toimintakaaren molemmilta sivuilta niin, että kaaren itä sivu toimii alueen tulvareittinä.

Puistossa on kokeiltu ennakkoluulottomasti ympäristörakentamisessa vähemmän käytettyjä materiaaleja. Toimintakaaren keskellä on betonilaattoja, joiden pintaan on tehty graafisella betonilla muistumia ja karttoja alueen historiasta. Graafiset betonilaatat on valanut Betoniluoma Oy. Suuria paikallavalettuja betonilaattoja löytyy Alvar Aallon kadun varrella olevalta kahdelta aukiolta.

Puistoon on istutettu puita, runsaasti pensaita, köynnöksiä ja monivuotisia perennakukkia. Suuren nurmialueen lisäksi puistossa on niittymäisiä alueita Töölönlahden läheisyydessä.

Tapahtumalavoja ja -rakennelmia varten on tehty kivetty, ovaalinmuotoinen aukio puiston eteläpäähän. Puistossa on useita sähköpisteitä ja roska-astioita tapahtumia ja kioskitoimintaa varten.

Unique concrete slabs in Töölönlahti Bay Park

The Töölönlahti Bay Park in Helsinki was completed in the summer of 2016. Officially it is a temporary park, but nevertheless the area has been built to high standards. The overall character of the 9.5-hectare park area is dominated by vast lounging lawns, a playground focusing on physical exercise and a series of pocket parks nestling on the side of the built-up town block. Quite a large meadow area has been set up in the north part of the park, and it also features a small sandy beach and a walking pier.

The park area used to be a shallow bay as late as the 19th century. The bay was filled and became a railyard that was in use until the end part of the 1980s.

An international design competition for Töölönlahti Bay Park was organised in 1997. The winning entry submitted by architects Hannu Tikka and Kimmo Lintula served as the starting point for the town plan of the area and the more detailed park plans prepared later. However, for reasons related to costs, these plans never proceeded to the implementation phase. The new park has been designed by landscaping architect firm Näkymä Oy.

The park transforms in south-north direction from the urban built-up squares to a more natural state as it approaches Töölönlahti Bay. In east-west direction it is divided into sectors like a hand fan. The western boundary of the park consists of a row of cultural buildings, while the eastern side is characterised by a series

of small pocket gardens nestling on the side of the town blocks on Alvar Aalto Street.

A specific area on the side of the park facing Finlandia Hall is reserved for various events. It is separated by a pathway in the form of an arch which also acts as an element that joins the park parts together. Long wooden lounging benches are provided along the curved pathway, and it also leads to a small playground, exercise area and lounging areas.

Materials that are less commonly used in environmental construction have been experimented with in the park in an unprejudiced manner. These include concrete slabs showing flashbacks and maps of the history of the area. They have been produced on the top of the slabs with graphic concrete. The open square areas on the east side, on the other hand, display big cast-in-situ concrete slabs.

11 Graafiset betonilaatat kuvaavat alueen historiaa.

12 Betoniluoma Oy valoi graafisen betonin menettämällä laatat.

13 Raitin varrella voi katsella alueen muistumia betonilaatoista ja istahtaa pitkille penkeille.

14 Toimintakaaren varrelle sijoittuu pieni leikkipaikka ja kuntoilupiste.

15 Alvar Aallon kadun varrella jää taskupuistikoja.